

ક્રમ	પેપર કોડ	પ્રશ્નપત્ર	કેડિટ	કલાક	આંતરિક મૂલ્યાંકન	બાહ્ય મૂલ્યાંકન	કુલ ગુણ
૨.	CCPSEC102	શિશુવિકાસ પ્રક્રિયા અને સ્વરૂપ	૪	૬૪	૫૦	૫૦	૧૦૦

CCPSEC102- શિશુવિકાસ પ્રક્રિયા અને સ્વરૂપ

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ :

૧. પ્રશિક્ષણાર્થીઓ પ્રાચીન ભારતીય શિક્ષણવ્યવસ્થા અને તેના ઇતિહાસથી પરિચય કેળવશે.
૨. પ્રશિક્ષણાર્થીઓ શિશુશિક્ષણ ક્ષેત્રે થયેલા વિવિધ પ્રયોગો અને સરકારશ્રીની નીતિ અને યોજનાઓથી માહિતગાર બનશે.
૩. પ્રશિક્ષણાર્થીઓ ભારતમાં શિશુશિક્ષણ અંગેની જોગવાઈઓ, વર્તમાન સ્થિતિ અને ભવિષ્યલક્ષી આયોજનથી પરિચિત થશે.
૪. પ્રશિક્ષણાર્થીઓ જન્મથી છ વર્ષ સુધીના અનૌપચારિકથી ઔપચારિક સુધીના શિશુશિક્ષણના સ્વરૂપ અને તેના વિવિધ આયામોથી માહિતગાર થશે.
૫. પ્રશિક્ષણાર્થીઓ શિશુ અવસ્થા સંબંધિત શિશુ મનોવિજ્ઞાનની ભૂમિકાથી સ્પષ્ટ બનશે.

એકમ	શિશુ વિકાસ પ્રક્રિયા અને સ્વરૂપ	કેડિટ
1	શિશુશિક્ષણ: પ્રાચીન અને અર્વાચીન	1
1.1	પ્રાચીનભારતીય શિક્ષણ વ્યવસ્થા અને શિશુશિક્ષણ	
1.2	ઔપચારિક શિશુશિક્ષણનું ભારતમાં આગમન અને સ્વીકૃતિ	
1.3	શિશુશિક્ષણના પ્રયોગો : ગિજુભાઈ બધેકા, વિદ્યાભારતી અ.ભા.શિક્ષા સંસ્થાન વગેરે	
1.4	પ્રવર્તમાન શિશુશિક્ષણનું સ્વરૂપ, પડકારો અને દુષ્પરિણામો	
2	ભારતમાં શિશુશિક્ષણની નીતિઓ, જોગવાઈઓ અને સંસ્થાઓ .	1
2.1	શિશુશિક્ષણ અંગે શિક્ષણનો અધિકાર(RTE) અને અન્ય જોગવાઈઓ (વિશિષ્ટ શિક્ષણ, અનાથ બાળકો વગેરે)	
2.2	આંગણવાડી યોજના : સરકારશ્રીના વિવિધ એકમો અને યોજનાઓ	
2.3	વિવિધ સંસ્થાઓ અને કાર્યો : UNICEF, UN, WHO વગેરે	
2.4	નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ : શિશુશિક્ષણસંદર્ભે	

3	રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ - ૨૦૨૦ સંદર્ભે શિશુશિક્ષણનું ભાવિદર્શન.	1
3.1	જન્મ પૂર્વેનું શિક્ષણ (ધાત્રી માતાદ્વારા ગર્ભસ્થ શિશુનું શિક્ષણ)	
3.2	શિશુસંભાળ અને ઉછેરમાં પરિવારની ભૂમિકા (જન્મથી ત્રણ વર્ષ)	
3.3	શિશુશિક્ષણનું અનૌપચારિક સ્વરૂપ (ત્રણથી પાંચ વર્ષ)	
3.4	સંસ્કારપ્રક્રિયાથી શિક્ષણ પ્રક્રિયા તરફ (પાંચમું અને છઠ્ઠું વર્ષ) (અનૌપચારિક પદ્ધતિ અને ઔપચારિક પદ્ધતિનો સમન્વય)	
4	શિશુસંભાળ અને માવજત	1
4.1	શિશુની સ્વાભાવિક વિશેષતાઓ, શિશુની અવાંછનીય ટેવો અને મનોવૈજ્ઞાનિક સમસ્યાઓ અને સમાધાન	
4.2	શિશુની શારીરિક અને માનસિક આવશ્યકતાઓ	
4.3	શિશુ અવસ્થામાં કરવામાં આવતા પારંપરિક સંસ્કારો અને તેનો શારીરિક - માનસિક સ્વાસ્થ્ય પર પ્રભાવ	
4.4	શિશુનો આહાર - વિહાર, કપડાં, રમકડાં, બાળરોગો, કુપોષણ : પડકારો અને ઉપાયો (રસીકરણ, સુવર્ણપ્રાશનને ટૂંકમાં સમાવી લેવું)	